

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๗

๑. เล่ากันมาว่า ในอดีตกาล พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่ากัสสปะ มีพระชีนาสพ ๒ หมั้นรูปเป็นบริวาร ได้เสด็จไปกรุงพาราณสี ฯ มนุษย์ทั้งหลาย กำหนดกำลังของตน ร่วมมือกัน ๘ คนบ้าง ๑๐ คนบ้าง ได้ถวายอาคันตุกทานแล้ว ฯ ต่อมาวันหนึ่ง ในเวลาเสร็จจกัตกิจแล้ว พระบรมศาสดา ได้ทรงทำอนุโมทนาอย่างนี้ว่า อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย คนบางคนในโลกนี้ คิดว่า ของมีอยู่ส่วนตัวเท่านั้น จะให้จึงควร จะมีประโยชน์อะไรด้วยคนอื่นที่เราชักชวน ดังนี้ จึงให้ทานด้วยตนเองเท่านั้น ไม่ยอมชักชวนคนอื่น บุคคลผู้นั้น ย่อมได้โภคสมบัติ ไม่ได้บริวารสมบัติในที่ที่ตนบังเกิดแล้ว บางคน (ได้แต่) ชักชวนคนอื่น แต่ตัวเองไม่ยอมให้ ผู้นั้น ได้บริวารสมบัติ (แต่) โภคสมบัติไม่ได้ ในที่ที่ตนบังเกิดแล้ว บางคน ทั้งตนเองก็ไม่ให้ ทั้งคนอื่นก็ไม่ชักชวน ผู้นั้น โภคสมบัติก็ไม่ได้ บริวารสมบัติก็ไม่ได้ ในที่ที่ตนบังเกิดแล้ว เป็นคนกินเดน เป็นอยู่ บางคน ให้ด้วยตนเองด้วย ทั้งยังชักชวนคนอื่นด้วย ผู้นั้น ได้ทั้งโภคสมบัติ ได้ทั้งบริวารสมบัติ ในที่ที่ตนบังเกิดแล้ว ฯ บุรุษผู้เป็นบัณฑิต ผู้นั้น ยินใกล้ ๆ ฟังอนุโมทนาถาถานั้นแล้ว คิดว่า บัดนี้เราจักทำโดยประการที่สมบัติทั้งสองจักมีแก่เรา ดังนี้ ฯ เขาถวายบังคมพระบรมศาสดาแล้ว กราบทูลว่า พระเจ้าข้า พรุ้งนี้นิมนต์รับภิกษาของข้าพระองค์ ฯ พระบรมศาสดาตรัสถามว่า ต้องการพระเท่าไร ฯ บุรุษ. ก็บริวารของพระองค์ มีเท่าไร พระเจ้าข้า ฯ พระบรมศาสดา. มีพระ ๒ หมั้นรูป ฯ บุรุษ. พระเจ้าข้า พรุ้งนี้ พระองค์พร้อมทั้งพระทั้งหมด นิมนต์รับภิกษาของข้าพระองค์ ฯ พระบรมศาสดา ทรงรับนิมนต์แล้ว ฯ

๒. ชายคนยากนั้น เมื่อบุรุษนั้น เสร็จอยู่ เป็นผู้ถึงความสนใจแล้ว บอกว่า ท่านจงลงบัญชีให้ผมบ้างสักรูปหนึ่ง ผมทำการรับจ้างงานสักอย่าง แล้วจักถวายภิกษาแก่พระรูปหนึ่ง ๆ บุรุษนอกนี้คิดว่า พระรูปเดียวเราลงบัญชีไว้ จะมีประโยชน์อะไร จึงมิได้จดไว้ ๆ ฝ่ายชายคนยาก ไปเรื้อนแล้วบอกภริยาว่า หล่อน พรุ่งนี้ ชาวเมืองจะจัดภัตตาหารถวายพระสงฆ์ แม้ฉันก็ถูกผู้ชักชวนว่า ท่านจงถวายภิกษาแก่พระรูปหนึ่ง เราทั้งสอง จัก (ร่วมกัน) ถวายภิกษาแก่พระรูปหนึ่ง ในวันพรุ่งนี้ ๆ ครั้งนั้น ภริยาของเขา ไม่พูดเลยว่า เราทั้งสองยากจน เพราะเหตุไรแกจึงรับคำเขา พูดว่า นาย แกทำดีแล้ว เมื่อก่อนเราทั้งสองมิได้ถวายอะไร ๆ บัดนี้ จึงเกิดเป็นคนยากจน เราทั้งสองทำการรับจ้าง จักถวายภิกษาแก่พระรูปหนึ่ง ดังนี้แล้ว ทั้งสองคนออกไปยังสำนักงานจัดจ้าง ๆ มหาเศรษฐีเห็นชายคนยากแล้วจึงถามว่า เพื่อนผู้ยากไร้ เธอจักทำงานรับจ้างหรือ ๆ คนยาก. ขอรับ ท่าน ๆ เศรษฐี. จักทำอะไรเล่า ๆ คนยาก. อันใด (ก็ได้) ที่ท่านจักให้ทำ ๆ เศรษฐี. ถ้าอย่างนั้น พรุ่งนี้ เราจักนิมนต์พระสองร้อยรูป สามร้อยรูปให้มาฉัน มาเถิด (มา) ผ่าฟืน (ก็แล้วกัน) นำมิดและขวานออกมา ให้ให้แล้ว ๆ ชายคนยาก ถกเขมรอย่างแข็งขัน ถึงความอดสาเห (ข้มกเขม่น) วางมิด คว่าขวาน ทิ้งขวาน ฉวยมิด ผ่าฟืน ๆ ลำดับนั้น เศรษฐี พูดกะเขาว่า เพื่อน วันนี้ ท่าน ข้มกเขม่นยิ่งนัก ทำงานไปพลาง มีเหตุอะไรหรือ ๆ เศรษฐีฟังคำนั้นแล้ว มีใจเลื่อมใส คิดว่า โอ สิ่งที่ทำได้ยาก ชายคนยากนี้ ได้ทำแล้ว เขา ไม่ถึงความเฉยเมยด้วยคิดว่า เราจน พูดว่า จักทำการรับจ้างแล้วเลี้ยงพระสักรูป ๆ ฝ่ายภริยาเศรษฐี เห็นภริยาของชายคนยากนั้นแล้ว จึงให้เข้าไปสู่โรงกระเดื่อง สั่งให้มอบเครื่องมือมีกระดิ่ง และสากเป็นต้น ๆ นางยินดีรำเริง ทั้งตำและฝัดข้าวจุจรำละคร ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล ไทยเป็นมคร

๑. อตีเต กิร กศสปสมมาสมพุทฺโธ วิสติจีณาสวสหัสสปริวาโร
 พาราณสี อคมาลี ฯ มนุสฺสา อตุตฺโน พลํ สลฺลภฺเขตฺวา อฏฺฐปี ทสฺปิ
 เอกโต หุตฺวา อาคนตุกทานานิ อํหํสุ ฯ อถกทิวสํ สตุถา ภคฺตกิจฺจาวสานเ
 เอวํ อนุโมทฺหนํ อกาสิ อุปาสกา อิเชกฺจฺโจ อตุตฺโน สนฺตกเมว ทาตุํ
 วฏฺฐติ ก็ ปเรน สมาทปีเตนาติ อตุตฺนาว ทานํ เทติ ปรี น สมาทเปติ
 โส นิพฺพตฺตภูจฺานเ โภคสมฺปทํ ลภฺติ โน ปรีวารสมฺปทํ เอกจฺโจ ปรี
 สมาทเปติ อตุตฺนา น เทติ โส นิพฺพตฺตภูจฺานเ ปรีวารสมฺปทํ ลภฺติ โน
 โภคสมฺปทํ เอกจฺโจ อตุตฺนาปี น เทติ ปรมฺปิ น สมาทเปติ โส
 นิพฺพตฺตภูจฺานเ เนว โภคสมฺปทํ ลภฺติ โน ปรีวารสมฺปทํ วิฆาสาโท
 หุตฺวา ชีวติ เอกจฺโจ อตุตฺนา จ เทติ ปรมฺจ สมาทเปติ โส
 นิพฺพตฺตภูจฺานเ โภคสมฺปทมฺปิ ลภฺติ ปรีวารสมฺปทมฺปิตี ฯ ตํ สุตฺวา
 สมึเป จิโต เอโก ปณฺฑิตปรีโส จินฺเตสิ อหนฺทานิ ตถา กริสฺสามิ
 ยถา เม เทว สมฺปตฺติโย ภวิสฺสนฺตีติ ฯ โส สตุถารํ วนฺทิตฺวา อาห
 ภนฺเต เสว มยฺหํ ภิกฺขํ กณฺหถาติ ฯ กิตฺตเกหิ ภิกฺขุหิ อตุโถติ ฯ กิตฺตโก
 ปน โว ภนฺเต ปรีวารโรติ ฯ วิสฺติ ภิกฺขุสฺสหัสฺสานีติ ฯ ภนฺเต สพุเพหิ
 สพุธี เสว มยฺหํ ภิกฺขํ กณฺหถาติ ฯ สตุถา อธิวาทสิ ฯ

๒. โส ตสฺมี กถเนตฺเต สํเวคปฺปโต หุตฺวา มยฺหํปี เอกํ ภิกฺขุํ
 ปณฺณเ อาโรเปหิ กณฺจิวทว ภตี กตุวา เอกสฺส ภิกฺขํ ทสฺสามิติ อาห ฯ
 อิตโร ก็ เอเกน ภิกฺขุนา ปณฺณเ อาโรปีเตนาติ น อาโรเปสิ ฯ
 มหาทุคฺคโตปี เคหํ กนฺตุวา ภริยํ อาห ภทฺเทท นกรวาทิโน เสว สงฺฆสฺส
 ภคฺตํ กโรนฺติ อหํปี สมาทปเกน เอกสฺส ภิกฺขํ เทหิติ วุตฺโต มยฺ เสว
 เอกสฺส ภิกฺขํ ทสฺสามาติ ฯ อถสฺส ภริยา มยฺ ทลิตฺทา กสมฺมา ตยา

ปฐิสฺสูตฺตุนฺติ อวตฺตวาว สามิ ภาทฺทกํ เต กตฺ มยฺ ปุพฺเพปิ กิณฺจิ อทตฺวา
 อิทานิ ทฺวคฺคตา ชาตา มยฺ อุโภปิ ภาตี กตฺวา เอกสฺส ภิกขุํ ทสฺสามาติ
 วตฺวา อุโภปิ นิภขมิตฺวา ภาติภูจฺฉานํ อคมํสฺ ๑ มหาเสฏฺฐิ มหาทฺวคฺคตํ
 ทิสฺวา ก็ สมฺม มหาทฺวคฺคต ภาตี ภิรฺสฺสตีติ ปุจฺฉิ ๑ อาม อยฺยาติ ๑
 ก็ ภิรฺสฺสตีติ ๑ ยํ ตุมฺเห ภาเรสฺสธาติ ๑ เตนฺหิ มยฺ เสฺว เทว ตีณฺ
 ภิกขุสฺตานิ โภเชสฺสาม เอิหิ ทาธุณิ ฝาลเหีติ วาสีฝรฺสฺ หนีหริตฺวา
 ทาเปสิ ๑ มหาทฺวคฺคโต พาพฺหํ กจฺฉํ พนฺธิตฺวา อุตฺสาหปฺตโต วาสี
 ปหาย ฝรฺสฺ คณฺหนฺโต ฝรฺสฺ หิตฺวา วาสี คณฺหนฺโต ทาธุณิ ฝาลเติ ๑
 อถ นํ เสฏฺฐิ อาย สมฺม ตฺว อชฺช อติวिय อุตฺสาหปฺตโต กมฺมํ กโรติ
 ก็ นุ โข ภาเรณฺติ ๑ ตํ สุตฺวา เสฏฺฐิ ปสนฺนมานโส จินฺเตสิ อโ
 อิมินา ทฺวคฺคกํ กตฺ อหํ ทฺวคฺคโตติ ตฺวณฺหิภาวํ อนาปชฺชิตฺวา ภาตี กตฺวา
 เอกํ ภิกขุํ โภเชสฺสามิติ วทตีติ ๑ เสฏฺฐิภริยาปิ ตสฺส ภริยํ ทิสฺวา
 อฺทฺวคฺคทสาถํ ปเวเสตฺวา สฺวปฺมฺสลาทีนํ ทาเปสิ ๑ สา นจฺจุนฺตี วिय
 ตฺวคฺคทจฺจว วีหิ โภภูณฺติ เจว โอฝุณาติ จ ๑
